

2022-12-14

Justitiedepartementet
Ju.remissvar@regeringskansliet.se
Ju.1.4@regeringskansliet.se

Remissvar – Ju2022/03305

Sveriges Vapenägares Förbund (SVF) får härmed ge sitt svar på remissen av SOU 2022:62.

Utredningen har vinnlagt sig om att hålla förslagen på en miniminivå men ändå inom vad EU:s regelverk föreskriver.

Oavsett vad andra länder har gjort för att implementera reglerna, t.ex. genom att införa licensförfarande, finns det ingen anledning för Sverige att följa deras exempel. Vår vapenlagstiftning är, som utredningen också konstaterar, redan mycket restriktiv och uppfyller på många punkter ändringsdirektivets krav och mer därtill.

Utredningen påstår på sid 165: ”Ett annat skäl är att ett fast magasin normalt sett inte kan bytas till ett större utan att vapnet ändrar karaktär på ett sådant sätt att det inte längre omfattas av det aktuella vapentillståndet. En reglering av fasta vapenmagasin kommer därför i praktiken inte att få någon betydelse (se Ds 2018:1 s. 197 f. och prop. 2020/21:42 s. 58).”

Detta motsäger nuvarande lagstiftning och praxis. Vapentillstånd idag omfattar inte magasin kapaciteten eller om vapnet har ett fast eller löstagbart magasin. Det är inte ovanligt att ett kolvbyte på ett manuellt omladdningsbart gevär med fast magasin gör att ett löst magasin kan användas. Detta är en ombyggnad som sker inom tillståndets omfattning.

Utredningen hänvisar till tidigare utredningar för införandet av vapendirektivet i svensk lag. I dessa utredningar har påståendet ingen hänvisning till lag eller domstolspraxis. Det är ett påstående baserat på tillståndsgivande myndighets önsketänkande,

Märkning

Vi välkomnar förslaget att se till att vapen med historiskt värde inte i onödan drabbas av värdeminskningar genom att de märks på något sätt.

Om någon form av extra märkning skulle bedömas erforderlig kan denna t.ex. placeras på en vidhängande bricka som plomberas i varbygeln. Då slipper man en ur historisk, kulturhistorisk och ekonomisk synvinkel ovidkommande åverkan på vapnet.

Tyvär tolkar tillståndsgivande myndighet "får" i vapenlagen på ett mycket restriktivt sätt, därför bör lagstiftningen ange att det "ska" medges undantag för vapen med historiskt värde.

Stora vapenmagasin

Utredningen förordar att stora vapenmagasin ska behandlas på samma sätt som ammunition och ljuddämpare. Vi är tveksamma till i denna bedömning, främst med avseende på hur våra tillståndsgivande myndigheter har hanterat tillstånd för ammunition och ljuddämpare historiskt.

Idag finns inga som helt restriktioner kopplade till vapenmagasin, oavsett storlek, och EU kräver inte heller någon formell reglering av magasin.

Vapen med fasta magasin ska inte, även om magasinets kapacitet överstiger maxgränserna, kräva en ombyggnad av vapnet.

Målskyttar som i sin idrott använder vapen med stora magasin ska även i fortsättningen kunna använda dessa på samma sätt som de kan använda ljuddämpare och ammunition till vapnet.

Däremot finns det ingen anledning att undanta vapen för minne och prydnad från möjligheten att ha ett tillhörande stort vapenmagasin. Vapnet är oftast i obrukbart skick och ur säkerhetssynpunkt gör då ett stort vapenmagasin ingen skillnad.

Stora vapenmagasin kan även ingå i samlingar utan att det finns ett tillhörande vapen som kan motivera innehavet. Om nödvändigt får ett särskilt tillstånd utfärdas, men detta kan vara av mera generell natur, t.ex. i form av en vandelsprövning. Det kommer att behöva specificeras i vapenlagstiftningen vad som krävs för att få sådant tillstånd. Idag nekas oftast tillstånd trots att de formella kraven är uppfyllda.

Vi avråder från att begagna uttryck som "vapentillbehör" eller "vapendelar" för att täcka både ljuddämpare och stora vapenmagasin. Detta är missvisande då vapendelar eller -tillbehör kan innefatta mycket mera än endast dessa två, ljuddämpare respektive stora vapenmagasin. Det kan och kommer av tillståndsmyndigheten att tolkas som att fler delar ska tillståndbeläggas.

Vapenmäklare

Denna kategori är än så länge relativt okänd i Sverige men det förefaller naturligt att behandla dessa på liknande sätt som vapenhandlare. Enklast vore att helt utesluta denna kategori och enbart behålla vapenhandlare (med ett förtydligande att vapenmäklare är likställt med handlare, annars kan det och kommer av tillståndsmyndigheten att tolkas som att säljsidor typ Blocket klassas som vapenmäklare där tillstånd krävs).

Registerfrågor och informationsutbyte

All form av informationsutbyte som grundas på en oro för att olämpliga personer ska få tillgång till legala vapen är av godo.

Vi har dock sett exempel som gränsar till hysteri, där enskilda oförvitliga personer bedöms som opålitliga på grund av släktskap eller påstått samröre med för myndighet misshagliga personer. Reglerna måste styras upp så att godtycke undviks.

Allmänna råd är inte lag

På sid 133 finns en mening: "En inte obetydlig del av förutsättningarna framgår av föreskrifter och allmänna råd." Föreskrifter är enligt Författningssamlingsförordningen 1 § likställda med lag och förordning medan allmänna råd inte har samma status. Att i utredningar och förarbeten hänvisa till allmänna råd är indirekt att ge dessa en status som de inte har i lagstiftningen.

Tyvärr ser man ett otal exempel på att både myndighet och förvaltningsdomstol behandlar allmänna råd som om de vore bindande föreskrift. Detta är ett tecken på nonchalans inför lagtexten och får tyvärr ofta stora konsekvenser för enskilda vapenägare.

Rent allmänt betvivlar vi att restriktioner kring stora vapenmagasin kommer att leda till minskad kriminalitet och gängrelaterade skjutningar eller försvårande av terroristbrott. Det är inte vapnen så mycket som personerna man behöver bekämpa.

SVERIGES VAPENÄGARES FÖRBUND

Ragnar Skanåker
Förbundordförande